

GRUNDLAG FOR BEREGNING AF TILLÆG FOR FRILANDSGRISE – OKTOBER 2019

Michael Groes Christiansen

SEGES *Svineproduktion*

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hovedkonklusion

Grundlaget beskriver forudsætningerne for at beregne et tillæg for smågrise produceret efter Frilandskonceptet og er gældende fra uge 44, 2019.

Sammendrag

Dette notat er en opdatering af Notat nr. 1836 [1] og er baseret på et helt nyt opdateret grundlag fra 2018 E-kontrollen Frilandsgrise.

Tillægstabellen er ændret og findes i Appendiks.

Den beregnede Smågrisenotering for Frilandssmågrise beregnes ud fra det bedst mulige skøn over indtægter og udgifter for henholdsvis smågrise- og slagtesvineproducenten. Indtægterne kommer ved salg af slagtesvin og søer baseret på Friland A/S'-noteringer. Omkostningerne består af styk-, kontante kapacitets- og finansieringsomkostninger. På baggrund af omkostningerne til at producere en 9 kg's smågris, en 30 kg's smågris og et slagtesvin fra 30 kg til slagtning for grise produceret efter Frilandskonceptet, og tilsvarende for konventionel svineproduktion beregnes et tillæg til Frilandsgrisen ud fra forskellen i omkostninger. Forskellen anvendes som forholdstal til at fordele tillægget for Frilandsgrise, som udbetales af Friland A/S.

Kontrakter, der indgås mellem køber og sælger, bør omfatte, hvilken eller hvilke noteringer samt hvilket grundlag et kvalitetstillæg eller fradrag til basisnoteringen smågriseprisen skal beregnes ud fra. Ligeledes skal parterne selv forholde sig til prisen på ukurante grise, som fx halvorn, grise med brok, samt grise der i størrelse afviger fra det aftalte. Det bør ligeledes være aftalt, hvordan køber og sælger skal forholde sig i tilfælde af tab som følge af *Salmonella* i so- og/eller slagtesvinebesætningen.

Baggrund

Udover den almindelige svinenotering udbetales der også diverse specialgrisetillæg, hvis grisen opfylder specielle vægtklasser og kødprocentkrav. De ekstra indtægter skal fordeles mellem smågrise- og slagtesvineproducenten, og dette gøres ved at opgøre, hvor stor en andel af meromkostningen i forhold til almindelig produktion, de to partnere har.

De samlede omkostninger ved at producere et svin afhænger af de forudsætninger, der anvendes. Der tages udgangspunkt i produktionssystemer til søer på friland på 550 søer og 2.000 stipladser til slagtesvin i et staldsystem med adgang til udeareal.

Mindst én gang om året tages samtlige forudsætninger op til ny vurdering for at blive tilpasset den løbende udvikling. Ændringer i noteringen, tillæg, fradrag, foderpriser og produktionsafgifter indgår dog i beregningen på det tidspunkt, de måtte fremkomme via Den beregnede Smågrisenotering, som udkommer hver uge.

Materialer og metoder

Meromkostninger ved produktion af Frilandsgrise sammenlignes altid med konventionel smågriseproduktion med cirka 1 års forsinkelse og i samme tidsperiode.

Smågrisetillæggets størrelse er dog altid baseret på aktuelt markedstillæg, og er et marginalt tillæg oveni Den beregnede Smågrisenotering for almindelige grise.

Som udgangspunkt anvendes de samme forudsætninger som i den almindeligt beregnede smågrisenotering. Der er dog en række forhold, som fx produktivitet, arbejdsforbrug og byggeomkostninger, der adskiller sig fra den almindelige svineproduktion. Dertil kommer en række oplysninger fra Friland A/S om noteringer og godkendelsestillæg, osv.

Beregning af smågrisetillægget

Frilandsgrisetillægget findes i to vægtklasser, hvor den laveste vægtklasse giver 0,9 kr. pr. kg mindre afregning end bedste vægtklasse. Tillægget til smågrisene er beregnet ved forskellige tillæg til noteringen for godkendte grise i bedste vægtklasse. Tillægstabellen findes i Appendiks.

Noteringer

Nedenstående oplysninger om godkendelsesprocent og slagtevægte indgår i Den beregnede Notering for Frilandsgrise.

Tabel 1. Årlig afregningsstatistik for Frilandsgrise med start år angivet og med start omkring uge 35

Slagtevægte mm. fra afregningssystemet	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Slagtesvin, slagtevægt i kg	84,6	84,8	85,0	85,0	85,3	86,0	86,3	86,8
Søer og gylte, slagtevægt i kg	190	188	185	185	185	194	191	184
Godkendte i bedste vægtklasse, %	71,0	72,5	72,5	75,6	76,8	75,9	74,9	75,6
Godkendte i laveste vægtklasse, %	5,7	5,5	4,8	4,1	3,5	2,0	2,6	2,5
Marginal forskel til gns. multigris fradrag, kr./kg								-0,08

Udover markedstillæg kan der være ekstra resttillægsbetaling for godkendte Frilandsgrise (se tabel 2). Resttillægget forudsætter, at grisen har fået et Frilandsgrisetillæg, og ganges igennem med den samlede godkendelsesprocent for bedste og laveste vægtklasse.

Tabel 2. Resttillæg for Frilandsgrise i kr./kg for godkendte Frilandsgrise

Regnskabsår	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Resttillæg, kr./kg	0,55	0	0,80	0,40	0,10	0,30	0,80

Sundhedstillæg og vaccination af vækstdyr

Frilandsgrise kan godt have SPF-status. Den vejledende merpris for høj sundhedsstatus ved fravæning og ved 30 kg er:

- 5 kr. for en SPF+myc-smågris
- 9 kr. for SPF-smågris.

Smågrise- og slagtesvineproducenter må selv justere færre eller øgede udgifter til vacciner, når smågriseprisen fastsættes. Dyr læge, medicin og vacciner pr. so og smågrise samt slagtesvin står i tabel 4 og er det samme som i grundlaget for konventionel smågrisenotering i samme periode som marginalberegningen.

Produktionsresultater

Produktionsresultaterne er fra effektivitetskontrollen. For smågrise og slagtesvin er daglig tilvækst og foderforbrug standardiseret fra fravæning til 30 kg og fra 30 kg til slagtning.

Tabel 3. Effektivitets forudsætninger i grundlaget for den vejledende Frilandssmågrisenotering stammer fra sidst gældende landsgennemsnit

Søer:	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Besætninger				6	6	4	4	3	3
1. lægs, %	21	25	25	23	21	22,5	20,2	21	23,5
Døde søer, %	10	10	10	10	10	10	9	9	10
Spildfoderdage pr. kuld				14,5	14,9	14,9	13,5	12,0	12,0
Laktationsperiode søer pr. kuld				33	33,5	33,5	35	36	39
Kuld pr. årssø				2,23	2,22	2,20	2,22	2,21	2,19
Fravænnede grise pr. kuld				11,03	11,25	11,60	12,05	12,2	12,0
Fravænnede grise pr. årssø	23,40	24,00	24,33	24,60	25,00	25,60	26,74	26,96	26,22
Sofoder pr. årssø*, FEso	1.750	1.775	1.925	1.950	1.890	1.890	1.835	1.950	1.850
Smågrise (9-30 kg):									
Smågrisefoder, FEsv	1,98	2,00	1,96	2,11	1,92	2,01	1,98	1,90	1,96
Daglig tilvækst, g				442	465	463	447	468	504
Døde smågrise, %	3,7	2,9	3,6	3,7	3,8	2,7	3,0	3,2	3,1
Slagtesvin (30 kg-slagtning):									
Besætninger				10	13	13	13	9	8
Vægt ved indsættelse, kg	30,0	30,0	30	30	30	30	30	30	30
Slagtevægt, kg	84,6	84,6	84,8	85,0	84,8	85,3	86,0	86,3	86,8
FEs pr. kg tilvækst	2,88	2,88	2,94	2,96	2,95	2,90	3,04	2,88	2,90
Daglig tilvækst, g	920	895	864	894	894	916	884	935	954
Kødprocent	59,5	59,5	59,7	59,7	59,8	60,0	59,8	60,6	61,0
Døde/kasserede slagtesvin, %	5,5	5,1	5,0	5,0	4,0	5,25	3,8	4,3	5,0

*) inkl. sopolte fra 22 uger ekskl. afgræsning

Arbejdsforbrug

Ved beregning af arbejdsforbruget er der taget udgangspunkt i produktionssystemer med søer på friland og slagtesvin på stald med adgang til udendørs løbegård. I arbejdsforbruget indgår tilsyn, behandling og registrering samt driftsledelse og vedligeholdelse. Arbejdsforbruget er fastsat til:

- 12,8 timer pr. årssø indtil fravæning
- 0,12 time pr. smågris 9-30 kg (6,73 minutter)
- 0,30 time pr. slagtesvin (18 minutter).

Arbejdslønnen er baseret på lønftaleforhold inden for landbruget til en landbrugsuddannet medarbejder, der kan arbejde selvstændigt. Udover dette arbejdstidsforbrug indlægges der ekstra arbejdstid til håndtering af grovfoder.

Diverse styk- og kapacitetsomkostninger

Foderpriser

Smågriseføder er 1 øre/FEsv dyrere på grund af specielle føderkrav ved friland i forhold til konventionel produktion. Alle øvrige blandinger forudsættes at kunne handles til samme priser som i konventionel produktion.

Diverse priser

Vaccineudgifter er udtaget specielt i tabel 4 for at vise, hvor de er indlagt på driftsgrensniveau.

Tabel 4. Diverse stykomkostninger fra Den beregnede Smågrisenotering. Fra år i grundlagsberegningen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Løn, kr. pr. time	165	165	170	170	166	166	169	172	175
Rådgivning og veterinære udgifter pr. årssø, kr.	385	410	410	380	380	435	450	460	467
Rådgivning og veterinære udgifter pr. smågris indtil 30 kg, kr.	5	5	4	3	3	4	5	7	7
Rådgivning og veterinære udgifter pr. slagtesvin, kr.	6	6	6	6	6	6,5	6,5	6	6

*) for disse omkostningstyper henvises til Grundlaget for Den beregnede Smågrisenotering

Forbrug pr. enhed fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Diverse stykomkostninger, stykpriser eller forbrug pr. enhed specielt for Friland. Fra år i grundlagsberegningen

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Jordleje sohold, kr./ha	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Jordleje omkostning pr. årssø, kr.	160	160	160	160	160	160	160	160
Energiforbrug pr. årssø, kWh	150	150	150	150	150	150	150	150
Energiforbrug pr. smågris, kWh	9	9	9	9	9	9	9	9
Energiforbrug pr. slagtesvin, kWh	14	14	14	14	14	14	14	14
Halmpris pr. kg, kr.	0,55	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,60	0,60
Udkørsel af gylle, korrektion værdi, kr./pr. m ³	20	16	16	10	25	25	20	20

De fleste frilandsbesætninger ligger i mere husdyrtætte områder end konventionelle besætninger og en del gødning bortskaffes/håndteres som dybstrøelse. Udvalget følger derfor ikke beregnet smågrisenotering med hensyn til nettogylleomkostning, men sætter selv omkostningen til bortskaffelse af gylle til et årligt beløb.

54 % af gødning af dyr i soholdet afsættes på mark, og skal derfor ikke håndteres som en gødningsomkostning.

Halmforbruget tager højde for typen og fordelingen af stalde, som p.t. benyttes på friland. Der regnes med 0,5 kg halm pr. kg tilvækst i uisolerede bygninger og 0,25 kg halm pr. kg tilvækst i isolerede bygninger. Da de fleste smågrisestalde er uisolerede, bruges 0,45 og 0,37 kg halm pr. kg tilvækst for henholdsvis smågrise- og slagtesvineproduktionen.

Grovfoder til vækstdyr

- Følgende er indlagt under grovfoder og som ekstra tidsforbrug:
- Søer: årligt cirka 73,5 FE grovfoder pr. årso på friland
- Grovfoder til vækstgrise i form af græsensilage: cirka 30 gram/dag pr. smågris og cirka 100 gram/dag til slagtesvin
- Arbejdstidsforbrug: 1 minut pr. smågris og 3 minutter pr. slagtesvin. Ingen korrektion i søers tidsforbrug, da det var indregnet i tidsforbrug før specialgrisekrav
- Der regnes med cirka 0,3 FE/kg græsensilage (gns. af græseensilage over flere år)
- Marginal pris pr. FE i WRAP = 1,28 kr./FE fra farmtal online + 0,25 kr./FE i handels- og håndteringsomkostning.

Lokalbedøvelse ved kastration

Lokalbedøvelse i forbindelse med kastration er indlagt som en ekstra stykomkostning pr. fravænned gris. Estimeret på 3,79 kr./lokalbedøvet hangris eller 1,90 kr./fravænned gris er inkl. ekstra arbejdsindsats og omkostninger til lokalbedøvelse. Pr. 1. januar 2019 sættes denne marginalomkostning ned til 0,6 kr./fravænned gris, fordi også konventionelle grise ifølge brancheaftale skal lokalbedøves fra denne dato, hvilket koster cirka 1,3 kr./fravænned gris. Differencen mellem friland og indendørs konventionelle besætninger skyldes, at det er mere arbejdstidskrævende at lokalbedøve på friland, fordi ventetiden mellem bedøvelsen virker (5 minutter) og så selve kastrationen ikke i samme omfang kan udnyttes til andre arbejdsopgaver.

Stipladspriser

Etableringsomkostning for søer, smågrise og slagtesvin er vist i tabel 6. For en udspecificering af søer på friland henvises til tabel 7.

Fællesfaciliteter, som kontor og fodercentral, indgår ikke direkte i byggeprisen

Table 6. Stipladspriser benyttet og afskrivningstider. Start år grundlag. Investering pr. enhed for stalde til søer står i tabel 7 specificeret

Byggepriser	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stalde til søer, kr. årssø	11.540	11.770	12.560	12.647	13.153	13.724	13.995
Smågrise, kr. pr. stiplads indtil 30 kg	2.120	2.160	2.200	2.200	2.300	2.350	2.400
Slagtesvinestalde, kr. pr. stiplads fra 30 kg	4.230	4.310	4.400	4.400	4.600	4.700	4.800
Afskrivningsperiode: bygninger (inventar i bygninger det halve), år	25	25	25	25	25	25	25
Afskrivningsperiode: inventar, hytter maskinpark, etc., år	10	10	10	9	9	9	9
Afskrivningsperiode: inventar (smågrise & slagtesvin), år	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
Råbygningens andel af totalinvesteringen (smågrise & slagtesvin), %	70	70	70	70	70	70	70
Gulve og inventars andel af totalinvesteringen (smågrise & slagtesvin), %	30	30	30	30	30	30	30
Gennemsnitlig betalt rente, %	3,90	3,90	3,60	3,60	3,8	2,5	2,5

Der er indregnet 12 måneders opbevaringskapacitet til gylle. Vedligehold beregnes som 0,6 % af nyprisen på en råbygning og 3 % af nyprisen på inventaret, mens vedligehold på hegn og vognpark er 10 % af investeringssummen. Drægtighedsstalden er 65 % bygning og 35 % inventar, hvilket vægtet giver 1,1 % i vedligehold i procent af investeringssummen. For hele soholdet bliver den nye vægtede vedligeholdelsesomkostning 3,9 % af investeringssummen.

Table 7. Eksempel på etableringsomkostning for friland sohold, 550 årssøer, forudsat markbrug ved siden af

	Enheder	Pris pr. enhed, kr.	Beløb, kr.	Pr. årssø, kr.	Vedligehold i % af investering
Farehytter	163	11.000	1.793.000	3.260	3
Drægtighedsstald	414	9.360	3.875.040	7.046	1,2
Flyttekasse	1	44.350	44.350	81	3
Hegn	1	378.725	378.725	689	10
Vogne	1	173.400	173.400	315	10
4-hjuls motorcykel	1	57.300	57.300	104	10
Traktor m. frontlæsser	2	284.600	569.200	1.035	10
Strømaskine	1	133.100	133.100	242	10
Flyttevogn	1	110.650	110.650	201	10
Foder + vand	1	562.650	562.650	1.023	10
I alt pr. enhed			7.697.415	13.995	3,90

Resultater og diskussion

Beregning af smågrisetillægget

Den ugentligt beregnede notering sørger for, at foderprisændringer automatisk indregnes i smågriseprisen, men ikke i selve Frilandsgristillægget.

Prisen for en 9 kg's Frilandsgris = 7 kg smågrisenotering + 7-9 kg regulering * 2 kg + tillæg.

Merbetalingen ved produktion af Frilandsgrise fordeles i forhold til de meromkostninger, der er ved produktionen i forhold til konventionel svineproduktion. Sammenligning af produktionsomkostninger ved konventionel produktion og Frilandsproduktion i et nyt anlæg baseres på nulpunktsomkostning ved 9 kg, 30 kg samt slagtning for begge produktionstyper og er baseret på et årsgennemsnit. Den samlede meromkostning i forhold til konventionel svineproduktion bliver 128 kr./30 kg og 96 kr. fra 30 kg til slagtning.

Tabel 8. Meromkostning og fordeling i 2019/2020 - Frilandsgris i forhold til konventionel gris i 2018

	Friland ny kr.	Almindelig konv. kr.	Difference kr.	% andel meromkostning	Gammel andel i % meromkostning
9 kg	353	237	116	41,4	42,5
30 kg	531	377	154	55,1	56,9
30 kg til slagtning	688	563	125	44,9	43,1
Samlede omkostninger	1.219	940	279		222

Forskell i kødprocent og diverse fradrag mellem konventionel og multigris korrigeres som et tillæg/fradrag til specialgrisetillægget og er vist i tillægstabellen.

Køber og sælger må selv finde en passende afregning for smågrise, der er orner og halvorer, idet de afregnes til den normale notering minus 2 kr. og uden tillæg. Godkendte slagtesvin er den andel af slagtesvinene, som afregnes med kvalitetstillæg. Der bør maksimalt være 5 % grise, der ikke godkendes på grund af farvede pletter.

Tabet for grise, der ikke er godkendt på grund af farvede pletter, kan beregnes som følgende:

86 kg slagtevægt × fradrag ved ikke-godkendelse × den gennemsnitlige godkendelsesprocent.

Fx: 86 kg × kr. (2+4,35) × 0,759 = 414 kr. pr. gris med farvede hårsække.

Referencer

- [1] Christiansen, M. G. (2018): Grundlag for Den beregnede Smågrisenotering for Frilandssmågrise - decembe 2018. Notat nr. 1836, SEGES Svineproduktion.

Aktivitetsnr.: Sagsnummer 1323-10

//TOG//

Dyregruppe: Søer, smågrise og slagtegrise
 Fagområde: Økonomi
 Nøgleord: Frilandsgrise

Appendiks

Udvalget for Den beregnede Notering for Frilandssmågrise

- Bo Bejer, Krusåvej 11, 6240 Løgumkloster, tlf.: 7474 3583, mobil: 2342 4213, bobastian@mail.dk
Cirka 500 søer på Friland, smågrise sælges under koncept Frilandsgris
- Torben Pedersen, Enghavevej 41, 7361 Ejstrupholm, tlf.: 7577 3021, mobil: 2196 6915, enghave@mvpb.net
Produktion af cirka 3.000 slagtesvin under koncept Frilandsgris
- Jens Peter Nannerup, Friland A/S, Marsvej 43, 8960 Randers SØ, tlf.: 8919 2762, mobil: 4015 9831, jpna@friland.dk
- Tove Serup, SEGES Økologi, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N, tlf.: 8740 5000, tos@seges.dk
- Michael Groes Christiansen, SEGES Svineproduktion, Axeltorv 3, 1609 København V, tlf.: 3339 4438, mobil: 5135 9333, mgc@seges.dk

Tillægstabel

Smågrise, kg vægt	Frilandsgrise - tillæg pr. kg til noteringen (80-94,9 kg slg.); gældende fra uge 44, 2019														
	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,7
9	58	61	64	67	69	72	75	78	81	83	86	89	92	95	97
10	59	62	65	68	70	73	76	79	82	85	88	90	93	96	99
11	60	63	66	69	72	74	77	80	83	86	89	92	95	98	100
12	61	64	67	70	73	76	78	81	84	87	90	93	96	99	102
13	62	65	68	71	74	77	80	83	86	89	92	95	98	101	104
14	63	66	69	72	75	78	81	84	87	90	93	96	99	102	105
15	64	67	70	73	76	79	82	85	88	91	94	97	100	104	107
16	65	68	71	74	77	80	83	86	89	93	96	99	102	105	108
17	65	69	72	75	78	81	84	88	91	94	97	100	103	106	110
18	66	70	73	76	79	82	86	89	92	95	98	102	105	108	111
19	67	71	74	77	80	84	87	90	93	96	100	103	106	109	113
20	68	71	75	78	81	85	88	91	95	98	101	104	108	111	114
21	69	72	76	79	82	86	89	92	96	99	102	106	109	112	116
22	70	73	77	80	84	87	90	94	97	100	104	107	111	114	117
23	71	74	78	81	85	88	91	95	98	102	105	109	112	115	119
24	72	75	79	82	86	89	93	96	100	103	107	110	113	117	120
25	73	76	80	83	87	90	94	97	101	104	108	111	115	118	122
26	74	77	81	84	88	91	95	99	102	106	109	113	116	120	123
27	75	78	82	85	89	93	96	100	103	107	111	114	118	121	125
28	76	79	83	86	90	94	97	101	105	108	112	116	119	123	127
29	76	80	84	87	91	95	99	102	106	110	113	117	121	124	128
30	77	81	85	89	92	96	100	103	107	111	115	118	122	126	130
31	78	82	86	90	93	97	101	105	108	112	116	120	124	127	131
32	79	83	87	91	94	98	102	106	110	114	117	121	125	129	133
33	80	84	88	92	96	99	103	107	111	115	119	123	127	130	134
34	81	85	89	93	97	101	105	108	112	116	120	124	128	132	136
35	82	86	90	94	98	102	106	110	114	118	122	125	129	133	137
36	83	87	91	95	99	103	107	111	115	119	123	127	131	135	139
37	84	88	92	96	100	104	108	112	116	120	124	128	132	136	140
38	85	89	93	97	101	105	109	113	117	122	126	130	134	138	142
39	86	90	94	98	102	106	110	115	119	123	127	131	135	139	144
40	87	91	95	99	103	107	112	116	120	124	128	133	137	141	145
41	88	92	96	100	104	109	113	117	121	126	130	134	138	142	147
42	88	93	97	101	106	110	114	118	123	127	131	135	140	144	148
43	89	94	98	102	107	111	115	120	124	128	132	137	141	145	150
44	90	95	99	103	108	112	116	121	125	129	134	138	143	147	151
45	91	96	100	104	109	113	118	122	126	131	135	140	144	148	153
46	92	97	101	105	110	114	119	123	128	132	137	141	145	150	154
47	93	98	102	107	111	116	120	124	129	133	138	142	147	151	156
48	94	99	103	108	112	117	121	126	130	135	139	144	148	153	157
49	95	99	104	109	113	118	122	127	132	136	141	145	150	154	159
50	96	100	105	110	114	119	124	128	133	137	142	147	151	156	161

Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seg.es.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.